

# Obsah

## 9 Úvodem

### Etnografické rozhledy

- MIROSLAV VÁLKA  
15 Valašsko a jeho lidová kultura v národopisné publicistice a odborné literatuře
- JIŘÍ LANGER  
33 Geneze metodiky historiků a etnografů, potřeby vědeckých výstupů bádání na Valašsku v posledním půlstoletí
- BARBORA MACHOVÁ  
41 Valašsko a jeho lid na přelomu 19. a 20. století očima venkovského učitele. Školní kroniky jako etnologický pramen
- LENKA DRÁPALOVÁ  
51 Slovo, obraz, artefakt. Podoba tradičního oděvu na Valašsku ve světle konfrontace pramenů
- EVA ROMÁNKOVÁ  
62 Sto let proměny tradičního oděvu jako znaku místní identity Rožnovanů
- JANA POSPÍŠILOVÁ  
79 Regionální a národní identita ve vyprávěných příbězích z Nedašovského Závřší
- JANA KOUDELOVÁ  
87 Paměť roubeného domu č. p. 43 s hospodářským zázemím v Trojanovicích, místní části Pod Javorníkem. Vývoj podoby obydlí a života v něm
- VÁCLAV MICHALIČKA  
104 Valašský mýtus a jeho provázanost se současnou tradiční rukodělnou výrobou v regionu
- RADEK BRYOL  
109 Téměř zaniklé hotovení součástí ohýbaného nábytku domácími dělníky v podhůří Hostýnských vrchů
- BARBORA VALEŠOVÁ  
117 Poutní místo Štípa v 19. století v zrcadle vybraných pramenů
- JIŘÍ LANGER  
125 Mezinárodní komise pro studium lidové kultury v Karpatech a výstupy její činnosti se vztahem k potřebě mezioborové a mezinárodní spolupráce

### Historické sondy

- MILOŠ LUKOVIČ  
131 Valašské právo jako základ valašské kolonizace – komparace s vlašským právem na Balkáně

- DANIEL DRÁPALA  
141 Portáši – valašské, či národní vojsko?  
Prostorové souvislosti činnosti bezpečnostního sboru zemských portášů  
JAN AL SAHEB – MARTIN KRŮL
- 155 Nepravidelné ozbrojené útvary na Moravě a ve Slezsku v raném novověku.  
Valaši a jejich podíl na obraně zemských hranic  
PETR ODEHNAL
- 165 Nad hospodařením poddaných na jihovýchodní Moravě  
ve stínu válečných událostí 17. a počátku 18. století  
LENKA NOVÁKOVÁ
- 175 Valaši na hukvaldském panství po třicetileté válce.  
Valašská otázka na příkladu vsi Čeladné  
MIROSLAV MAŇAS
- 184 Počátky řemeslné výroby papučí na Valašskokloboucku  
a fenomén valašského papučářství v první polovině 20. století  
LUKÁŠ PERUTKA
- 196 Valašská emigrace do Texasu  
KAREL ALTMAN
- 205 Specifika trampingu na jižním Valašsku

### Jazykovědné analýzy

- HANA GOLÁŇOVÁ  
213 Nářeční slovník jihozápadního Vsetínska  
ANNA RAMŠÁKOVÁ
- 223 Karpatský jazykový areál. Karpatizmy v kysuckej nářečovej oblasti  
IRENA BOGOCZOVÁ
- 234 Zachování valašského nářečí v literárních textech Jana Surého.  
Příspěvek ke studiu jazyka regionálních tvůrců  
LUCIE JÍLKOVÁ
- 244 Nářeční prvky v časopiseckých interview

### Literárněvědné reflexe

- SVATAVA URBANOVÁ  
255 Folklor a literatura – inspirace a filiace  
JAN MALURA
- 269 Literatura na Valašsku v raném novověku.  
Písemnictví v kulturněhistorických souvislostech  
ZDENĚK SMOLKA
- 277 Literatura na Valašsku od poloviny 19. století do roku 1945.  
Valašská literatura jako problém literární historie  
JAKUB CHROBÁK
- 285 Literatura na Valašsku ve druhé polovině 20. století.  
Nad dílem Jana Kobzáně, Ludvíka Vaculíka, Jana Válka a dalších  
KAREL MLATEČEK
- 297 Světlo a stíny Čeňka Kramoliše  
PAVEL KOTRLA
- 306 Jan Rous  
KAREL KOMÁREK
- 310 Valašský Ahasver – spisovatel Adolf Bogner

- JIŘÍ SVOBODA  
317 Valašsko jako osudové téma historické prózy Bohumíra Četyny
- LUKÁŠ PRŮŠA  
327 Prorocký hlas vsetínského spisovatele Karla Vysloužila.  
Osobnost umělce na stránkách autorského periodika Hlas z pasínku
- IVA MÁLKOVÁ  
332 Doplnění obrazu – kontakty Františka Hrubína s osobnostmi literárního Valašska
- MARTIN PILAŘ  
340 Bigbít po valašsku. Písňová poezie skupin Mňága a Žďorp, Ciment a Betula pendula

### Architektura na Valašsku

- MARTIN STRAKOŠ  
349 Internacionální a regionální aspekty vývoje architektury Valašska  
od 90. let 19. století do současnosti
- ROMANA ROSOVÁ  
364 Kostel sv. Bedřicha v Bílé. Skandinávská stopa v beskydské krajině
- KAMILA VALOUŠKOVÁ  
375 Rondokubismus na Valašsku.  
Vliv Josefa Místeckého na nábytkovou a interiérovou tvorbu na Moravě
- IVANA OSTŘANSKÁ  
385 Vliv Odborné školy pro zpracování dřeva ve Valašském Meziříčí  
na průnik moderní (funkcionalistické) architektury na Valašsko

### Valašská krajina

- PAVEL MAŠLÁN  
397 Proměny valašské krajiny
- MAREK HAVLÍČEK – HANA SKOKANOVÁ  
412 Změny využití krajiny na Valašsku od roku 1836 do roku 2006
- EVA ČERMÁKOVÁ  
421 Specifika osídlení pískovcových krajin na příkladu Pulčínských skal
- PŘEMYSL MÁCHA  
429 Proměny toponymie a krajiny na příkladu Velkých Karlovic,  
Karolinky a Nového Hrozenkova
- HELENA BERÁNKOVÁ  
443 Hory, které nezabíjejí... Kulturní krajina Valašska na fotografiích 19. a 20. století
- MARTIN TOMÁŠEK  
452 Geneze prozaického obrazu valašské krajiny
- JAKUB IVÁNEK  
469 Rožnovské lázně očima propagačních textů 19. století
- 489 Obrazová příloha
- 523 Resumé
- 537 Wallachia – History and Culture
- 555 Seznam autorů
- 559 Rejstřík jmenný
- 575 Rejstřík místní
- 591 Seznam zkratk